

BENGT BERKIUS

* 1929-05-21 † 2012-01-11

Bergsingenjör Bengt Berkius har avlidit i en ålder av 82 år. Hans närmast sörjande är hustrun Helena, kallad Lena, född Eriksson, och barnen Anna, Johan och Peter med familjer. Lena är sjuksköterska med examen från Statens Sjuksköterskeskola. Dottern Anna är född 1958 och är civilekonom och företagsledare till yrket, sonen Johan född 1960 är läkare och sonen Peter, född år 1964, är ekonomie magister och marknadschef.

Bengt var född i Smedjebacken och son till Gunnar Berkius och hans hustru Ester, född Orre. Fadern arbetade på Smedjebackens Valsverks AB, bland annat som kamrer. Efter studentexamen i Ludvika 1949 påbörjade Bengt studier vid linjen för Bergsvetenskap på KTH, ett naturligt val för honom, som redan från 14-årsåldern arbetat flera somrar på valsverket hemma i Smedjebacken. Bengt avlade bergsingenjörsexamen med inriktning metallurgi år 1956. I samband med studietiden gjorde Bengt också militärtjänst som mariningenjör.

Bengts första anställning blev på Domnarvets Jernverk, där han var med och vidareutvecklade Kaldo-processen under ledning av professor Bo Kalling. Att få vara med och arbeta med denna processmetallurgiskt sett unika och flexibla ståltillverkningsprocess måste ha varit en fantastisk erfarenhet för den unge bergsingenjören. Processens höga driftskostnader var en enorm utmaning, speciellt det höga infodringsslitaget och kostnaderna för mekaniskt underhåll.

År 1957 gifte sig Lena och Bengt. Året därpå flyttade de till Hallstahammar, där Bengt fått anställning på Hallstahammars Bruk.

Snart skulle Bengt gå vidare i karriären och 1960 började han som metallurg på LKAB:s huvudkontor i Stockholm. Bengt anställdes av Gillebrodern John Stålhed, metallurgisk legendar inom området järnmalmens metallurgi. Bengts metallurgiska kunskaper kom nu väl till pass i arbetet att anpassa LKAB-malmerna till kundernas metallurgiska processer. Bengt engagerades också i Stålheds beräkningsmodeller för att kalkylera varje järnmalms relativa metallurgiska värde, något som var helt nytt och av stor betydelse i försäljningsprocessen. Senare tog Bengt över som chef för den marknadsmetallurgiska avdelningen, detta var vid mitten av 70-talet då huvudkontoret sedan några år var flyttat från Regeringsgatan till det nya exklusiva LKAB-huset på Sturegatan 11 på Östermalm.

Mycket av Bengts arbete gick ut på att vara en länk mellan LKAB:s produktframtagning och kunderna. Detta innebar täta besök hos i stort sett alla stora malmbaserade stålverk i Europa. I takt med LKAB:s framgångar inom området direktreduktionspellets kom Bengt också att göra utomeuropeiska kundbesök, främst till olje- och gasproducerande länder. LKAB-pelletsens anpassning till de nya gasbaserade reduktionsprocesserna gjorde att den rönkte allt större intresse på denna marknad.

Uppe i malmfälten hade Bengt väl etablerade kontaktnät, som var viktiga i marknadsarbetet, och han var regelbundet på besök vid gruvorna i Kiruna och Malmberget, vid utskeppningshamnarna i Narvik och Luleå och inte minst på LKAB:s metallurgiska laboratorium i Malmberget. Många gånger gjordes dessa resor tillsammans med malmkunder.

Bengts kunskaper togs också i anspråk av det nybildade bolaget LKAB International. Affärsidén med detta bolag var att idka konsultverksamhet i internationella gruvprojekt, man skulle använda den kunskap som fanns inom LKAB i utförandet av olika feasibility-studier. Bengt deltog bland annat i det stora gruvprojektet Gara Djebilet i västra Algeriet och besökte tillsammans med andra LKAB-are Alger i detta sammanhang.

Samarbetet med Malmexport AB var mycket omfattande för Bengt. Malmexport var ett av LKAB och Grängesbergsbolaget samägt försäljningsbolag och bolaget ansvarade för marknadsföring och försäljning av järnmalm från LKAB, Gränges och Lamco. I dessa sammanhang kom Bengt ofta att besöka dotterbolagen i London, Bryssel och Essen.

Bengt ingav tyngd och saklighet. Hans vänliga, representativa och seriösa sätt, hans noggrannhet och hans goda språkkunskaper gjorde honom mycket uppskattad av såväl kunder som inom LKAB och Malmexport.

År 1978 kallades Bengt till nya utmaningar. Han utsågs till chef för Malmexports försäljningsbolag i Tyskland, Schwedenerz GmbH i Essen. Nu flyttade familjen ner till Essen och Lena lämnade sitt arbete inom barnomsorgen i Täby Kommun. Bengt kom till en position och ett verksamhetsområde som säkerligen passade honom perfekt. Han umgicks nu dagligdags med de tyska stålverkscheferna, inklusive absolut högsta exekutivnivåer, en roll som krävde mycket av just de egenskaper Bengt hade.

Bengt innehade VD-posten vid Schwedenerz till sin pensionering. Han och hustrun trivdes bra i Tyskland och hade efter pensioneringen kvar en våning där nere. De kunde nu pendla mellan Essen och Täby, där de hela tiden haft kvar sitt hus. Bengt hade på senare tid dubbelt medborgarskap, både svenskt och tyskt.

Tidigt blev Bengt medlem i Verein Deutscher Eisenhüttenleute, som är den tyska stålindustrins tekniska och vetenskapliga sammanslutning. Han var en trogen deltagare på föreningens årliga höjdpunkt, Eisenhüttenfest i Düsseldorf, där bergsmän i vitt skilda positioner och från hela världen samlades. Efter pensioneringen 1994 blev Bengt också medlem i Erzsenioren, en grupp av högre tjänstemän som i olika roller arbetat med järnmalm i Ruhrområdet.

På fritiden sysslade Bengt med många aktiviteter. Lantstället i Småland – Koltorpet – var ett kärt resmål för honom och hustrun, klassisk musik, konst och speciellt konsthantverk var andra intressen. Bengt var också mycket sportintresserad, han hade själv varit bandyspelare såväl i teknislaget på KTH som i klubben IK Heros hemma i Smedjebacken.

Bengt kommer att ihågkommas som en omtänksam god vän, en kunnig metallurg och kollega, och en excellent representant för LKAB och Sverige ute i världen.

Bengt Berkus inträdde i Gillet 1995 och tillhörde vid sin bortgång dess sjätte länk.

Sancte Örjens Gilles Högtidsstämma den 26 april 2012

Nils Kennerth Nilsson